

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

1555

Na temelju članka 2. stavka 3., članka 4. stavka 4., članka 32. stavka 2. i 3., članka 33. stavka 6. i 7., članka 34. stavka 7., članka 35. stavka 4., članka 36. stavka 2., članka 37. stavka 2., članka 38. stavka 5., članka 39. stavka 2. i 4., članka 40. stavka 4., članka 41. stavka 6., članka 42. stavka 6., članka 43. stavka 2. i 5., članka 46. stavka 3., članka 47. stavka 8., članka 49. stavka 3. i članka 50. stavka 3. i 4. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine« broj 140/05, 35/08, 25/09, 124/10 i 55/11) ministar poljoprivrede, donosi

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O STAVLJANJU NA TRŽIŠTE MATERIJALA ZA VEGETATIVNO UMNAŽANJE LOZE

Članak 1.

U Pravilniku o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje loze (»Narodne novine« broj: 133/06, 67/10 i 30/11) u članku 1. riječi: »nadzor rada laboratorija« brišu se.

Članak 2.

U članku 3. točki 4. riječ: »rasadnici« zamjenjuje se riječju: »parcele«.

Članak 3.

U članku 4. točki 1. riječi: »Inicijalni ili« i riječi: »(u daljnjem tekstu: predosnovni)« brišu se.

U točki 3. iza riječi: »sadni materijal« dodaje se riječ: »(cert.)«.

U točki 4. iza riječi: »sadni materijal« dodaje se riječ: »(S-A)«.

U točki 4. podtočki b. riječi: »proizvodnju reproduksijskog sadnog materijala namijenjenog za proizvodnju sadnica loze kategorije standard« zamjenjuju se riječima: »proizvodnju loznih plemki«.

U točki 4. podtočki d. riječi: »ili nadzorom pod stručnom kontrolom« brišu se.

Članak 4.

U članku 7. stavku 1. ispred riječi: »Laboratorijskom« briše se brojka: »1)«, a riječi: »stavkom 1.« zamjenjuju se riječima »stavkom 2.«.

Stavci 2., 3. i 4. brišu se.

Članak 5.

Članak 8. mijenja se i glasi:

»Uzimanje uzoraka sadnog materijala za laboratorijsku analizu provode nadležni fitosanitarni inspektori ili osposobljeni djelatnici Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo.«.

Članak 6.

Članak 9. mijenja se i glasi:

»1. Zavod provodi stručni nadzor nad proizvodnjom reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica loze svih kategorija.

2. Sadni materijal mora biti stručno nadziran u svim fazama, od trenutka vađenja ili odvajanja od matičnog trsa do njegove dostave krajnjem potrošaču kako bi se očuvala autentičnost tog materijala.

3. Zavod može odobriti dobavljaču da na vlastitoj proizvodnji sadnog materijala obavlja nadzor pod stručnom kontrolom nad pakiranjem, plombiranjem i označavanjem reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica loze svih kategorija.

4. Prilikom provođenja stručnog nadzora Zavod će imati slobodan pristup prostoru i opremi dobavljača.«.

Članak 7.

U članku 10. stavku 2. iza riječi: »zdravstvenog« riječ: »sta« briše se i dodaju se riječi: »stanja u ovlaštenom laboratoriju sukladno članku 38. stavku 3. Zakona.«.

Članak 8.

U članku 11. stavku 3. iza podstavka 2. dodaje se novi podstavak 3. koji glasi:

»– za sorte koje nisu na Sortnoj listi Republike Hrvatske, dokaz da je sorta na Sortnoj listi države članice Europske unije, te službeni opis sorte ili opis sorte iz službene ampelografske publikacije«.

Dosadašnji podstavci 3. i 4. postaju podstavci 4. i 5.

Članak 9.

U članku 12. stavku 1. riječi: »i nadzorom pod stručnom kontrolom« brišu se.

U stavku 2. riječi: »i nadzora pod stručnom kontrolom« brišu se.

U stavku 3. riječi: »i nadzora pod stručnom kontrolom« brišu se.

U stavku 6. riječi: »i nadzora pod stručnom kontrolom« brišu se.

Članak 10.

U članku 13. stavku 1. riječi: »kategorije predosnovni, osnovni, certificirani i standardni materijal, a dobavljač izdaje Uvjerenje o sadnom materijalu za sadnice loze kategorije standardni materijal kada provodi nadzor pod stručnom kontrolom« zamjenjuju se riječima: »svih kategorija«.

U stavku 3. riječi: »odnosno dobavljač« brišu se, a riječ: »vode« zamjenjuje se riječju: »vodi«.

Članak 11.

Članak 14. mijenja se i glasi:

»Članak 14.

1. Dobavljač podnosi Zavodu Zahtjev za izdavanje Certifikata o sadnom materijalu na pakiranju i obrasca Certifikata o sadnom materijalu uz otpremnicu (u daljnjem tekstu: Zahtjev) koji je propisan na Obrascu broj 9. u Dodatku 8. ovoga Pravilnika.

2. Za sadni materijal iz domaće proizvodnje Zavod izdaje Certifikat o sadnom materijalu iz stavka 1. ovoga članka.

3. Zavod vodi evidenciju o izdanim Certifikatima o sadnom materijalu odnosno o količini sadnog materijala za koje dobavljač podnosi Zahtjev za izdavanje certifikata. Evidencija se vodi na Obrascu broj 10. koji se nalazi u Dodatku 8. ovoga Pravilnika.

4. U skladu s člankom 42. stavak 4. Zakona, do 15. lipnja tekuće godine, dobavljač je dužan dostaviti Zavodu godišnje Izvješće o proizvedenim, prodanim i neprodanim količinama sadnog materijala po vrstama, sortama i podlogama, na Obrascu broj 14. koji se nalazi u Dodatku 4. ovoga Pravilnika kopiju izdanih Certifikata o sadnom materijalu uz otpremnicu i neiskorištene Certifikate o sadnom materijalu uz otpremnicu.«

Članak 12.

U članku 17. stavku 1. drugom podstavku iza riječi: »hrvatskom jeziku« riječ: »i/« briše se.

Članak 13.

U članku 18. točki c. iza riječi: »priznavanja sorti« dodaju se riječi: », ili pripada sorti koja je upisana na sortnu listu u jednoj od država članica Europske unije.«.

Članak 14.

U članku 19. riječ: »stabla« zamjenjuje se riječju: »trsa«.

Članak 15.

U članku 23. dodaje se stavak 8. koji glasi:

»8) Ukoliko Certifikat o sadnom materijalu na pakiranju i Certifikat o sadnom materijalu uz otpremnicu nisu tiskani na hrvatskom jeziku, isti moraju biti prevedeni na hrvatski jezik.«.

Članak 16.

U Dodatku 3. točka c. mijenja se i glasi:

»c) uzorkovanje svakih 10 godina, počevši od 5 godine starosti biljaka ili ako se izvode godišnji stručni vizualni pregledi svih biljaka u matičnom nasadu, analize zdravstvenog stanja matičnih biljaka obavljaju se najmanje svakih 10 godina nakon 10. godine starosti matičnih biljaka«.

Članak 17.

U Dodatku 5. dijelu A. točki III. podtočki 2. riječi: »ili snopu više od jedne sadnice« zamjenjuju se riječima: »samo jedna sadnica«.

Članak 18.

Dodatak 7. zamjenjuje se novim Dodatkom 7. koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

Članak 19.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu prvog dana nakon dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/12-01/101

Urbroj: 525-09/1158-13-3

Zagreb, 12. lipnja 2013.

Ministar
**Tihomir
Jakovina**, v. r.

»DODATAK 7.

METODE KLONSKE SELEKCIJE VINOVE LOZE

1. Opće odredbe

Metoda klonske selekcije vinove loze služi za održavanje i pročišćavanje sorte u smislu očuvanja svih važnih sortnih karakteristika i zdravstvenog stanja, kao i za selekciju klonova koji mogu poboljšati pojedina svojstva sorte. Unutar klonske selekcije razlikujemo dvije podmetode:

– pozitivna masovna selekcija upotrebljava se za odabir matičnih trsova sorte kategorije standard i za odabir biljaka kandidata za matične trsove sorte kategorije predosnovni. Odabrani matični trsovi kategorije standard služe kao izvor za proizvodnju komercijalnog reprodukcijanskog sadnog materijala. Odabrane biljke kandidati slobodni od štetnih organizama iz točke 5. Dodatka 1. ovoga Pravilnika služe za zasnivanje predosnovnih matičnih nasada sorte.

– individualna klonska selekcija upotrebljava se za odabir klonova. Klonovi prije uvođenja u postupak stručnog nadzora moraju proći postupak službene provjere upisa na sortnu listu u skladu s Poglavljem 1. i Poglavljem 7. Dodatka 4. ovoga Pravilnika.

Pozitivna masovna selekcija za izbor matičnih trsova kategorije Standard

- 1) Pozitivna masovna selekcija izvodi se u posebnim matičnim nasadima ili rodnim vinogradima, posađenim s loznim cijepovima kategorije certificirani ili standardni.
- 2) Pozitivnu masovnu selekciju s ciljem odabira matičnih trsova kategorije standardni izvodi održivač, koji je stručno osposobljen ili ima stručno osposobljenu osobu (u daljnjem tekstu: selekcioner), koja ima najmanje VII/I stupanj obrazovanja poljoprivredne struke, i najmanje 2 godine radnog iskustva u vinogradarstvu.

Pozitivna masovna selekcija za izbor matičnih trsova sorte kategorije Predosnovni

- 1) Pozitivnu masovnu selekciju s ciljem odabira biljaka kandidata za matične trsove kategorije predosnovni izvodi održivač sorte, koji je ugovorom o znanstveno stručnoj suradnji povezan sa znanstveno-stručnom ustanovom kao izvođačem stručnog dijela selekcije ili znanstveno-stručna ustanova u svojstvu održivača. Kriteriji pozitivne masovne selekcije i osnovni odabir biljaka kandidata za predosnovne matične trsove klonova istovjetni su inicijalnoj fazi individualne klonske selekcije.
- 2) Održivač koji izvodi pozitivnu selekciju u vinogradarstvu mora biti upisan u Upisnik dobavljača.

Individualna klonska selekcija za izbor matičnih trsova klona kategorije Predosnovni

- 1) Individualna klonska selekcija završava proizvedenim inicijalnim matičnim trsovima klona za zasnivanje matičnog nasada klona kategorije »predosnovni«. Individualnu klonsku selekciju izvodi znanstveno-istraživačka ustanova ili održivač sorte, koji je ugovorom o znanstveno stručnoj suradnji povezan sa znanstveno-stručnom ustanovom kao izvođačem stručnog dijela selekcije.
- 2) Održivač koji izvodi individualnu klonsku selekciju u vinogradarstvu mora biti upisan u Upisnik dobavljača.

2. Odabir vinograda

- 1) Za izvođenje pozitivne masovne selekcije za odabir matičnih trsova kategorije standardni izaberu se vinogradi koji leže na položajima primjerenim za sortu s kojom su posađeni. Odabrani vinogradi moraju udovoljavati općim uvjetima za proizvodnju loznog sadnog materijala kategorije standardni, propisanim u Dodatku 1. ovoga Pravilnika. Odabrani vinograd mora biti sortno čist, pri čemu se tolerira 1%-tno odstupanje. Viši postotak drugih sorata je dozvoljen, ako je u pitanju vinograd posađen starom sortom u izumiranju. Za izvođenje pozitivne masovne selekcije mogu se odabrati vinogradi s najmanje 600 mjesta za sadnju po pojedinoj vinskoj sorti, osim ako je u pitanju vinograd posađen sa starom sortom koji se uzgaja u manjem opsegu ili ako za selekciju primjereni veći nasadi nisu na raspolaganju.

2) Odabir vinograda za odabir biljaka kandidata za matične trsove sorte ili klona kategorije predosnovni izvodi održivač sorte u suradnji sa znanstveno stručnom ustanovom, ili znanstveno-stručna ustanova u svojstvu održivača.

3. Kriteriji pozitivne masovne selekcije

1) Postupak pozitivne masovne selekcije provodi se u vinogradu ne mlađem od pet godina.

2) Rok trajanja selekcije je najmanje tri uzastopne godine, a u slučaju vremenskih nepogoda i oštećenja reprodukcijskog materijala postupak se produžuje.

3) Ovisno o primijenjenim metodama za potvrdu genotipa sorte i njezinih prosječnih karakteristika metode identifikacije, postupak odabira može trajati jednu ili tri uzastopne godine.

4) Za svaki pojedini trs unose se podaci u terensku selekcijsku knjigu

5) Terenska selekcijska knjiga sadrži podatke:

– ime i sjedište posjednika

– podaci o nasadu i parceli (veličina vinograda, ime i broj k.č., broj redova i sadnih mjesta, godina sadnje, uzgojni oblik)

– opis glavnih očekivanih karakteristika sorte na kojoj se provodi postupak selekcije

– godišnje ocjene promatranih trsova

– ime odgovorne osobe/selektionera

– ime institucije koja obavlja nadzor nad selekcijom

6) Svaki pojedinačni trs, tijekom svake godine promatranja pojedinačno se ocjenjuje ocjenom od 1 (negativan) do 5 (odličan).

– ocjena 1 – trsu koji po ampelografskim karakteristikama vrlo vjerojatno ne pripada fenotipu sorte

– ocjena 2 – trs dvojbene pripadnosti sorti i/ili s izraženim simptomima osnovnih bolesti izazvanih virusima ili žuticama (osipanje, mali grozdovi, nerodnost i dr.)

– ocjena 3 – trsovima koji odgovaraju očekivanom fenotipu sorte, ali s vidljivim varijacijama u broju i/ili veličini grozdova i bobica, te sporadičnim simptomima viroza ili nekih drugih bolesti.

– ocjena 4 – trsovima koji neupitno imaju očekivani fenotip sorte, bez vidljivih simptoma viroza i žutica, ali nešto manje bujnosti i/ili s naglašenim varijacijama u veličini i zbijenosti grozda, ili krupnoći bobica, a uz dobar rodni i vegetativni potencijal, i dobru dozrelost drva.

– ocjena 5 – trsovima koji neupitno imaju očekivani fenotip sorte, bez vidljivih simptoma viroza i žutica, dobre bujnosti i očekivanih karakteristika grozda, specificiranih u opisu sorte iz točke 5. ovog poglavlja, te uz dobar rodni i vegetativni potencijal, i dobru dozrelost drva

7) Osim ocjena trsa unose se i posebne oznake: V-viroza, Pm-prazno mjesto, Mt-mladi trs, Ss-strana sorta i druge oznake koje olakšavaju postupak selekcije u narednim godinama, a one u knjizi imaju dodatnu legendu.

8) Selekcioner obavlja najmanje dva pregleda godišnje, prvi u vrijeme intenzivnog rasta, a najkasnije do konca lipnja, a drugi u fazi fiziološke zriobe, tj. neposredno prije berbe.

4. Individualna klonska selekcija vinove loze

Razvoj domaćih klonova unutar autohtonih ili udomaćenih stranih sorata metodom individualne klonske selekcije izvodi održivač sorte u suradnji sa znanstveno stručnom ustanovom u skladu s međunarodno priznatim standardima i postupcima. Metoda individualne klonske selekcije obavezno uključuje predselekciju klonskih kandidata u matičnim ili proizvodnim nasadima metodom pozitivne masovne selekcije, laboratorijsko testiranje odabranog elitnog trsa na prisutnost štetnih organizama navedenih u točki 5. Dodatka 1 ovoga Pravilnika, te provjeru gospodarske vrijednosti bezvirusnih klonskih potomstava elitnih trsova (klonskih kandidata). Provjeru novoselekcioniranog klona koji se prijavljuje za tržište obavlja Zavod.

Usporedno s postupkom selekcije klona, selekcioner (održivač) osigurava inicijalni sadni materijal potreban za uspostavu predosnovnog matičnog nasada iz točke 1. ovog dodatka. Pupovi za proizvodnju inicijalnog sadnog materijala uzimaju se iz prvorazmnoženog klonskog potomstva elitnih trsova odabranih u fazi predselekcije, koji su zadovoljili kriterije selekcije i provjere klona iz sljedećeg poglavlja. Inicijalni sadni materijal klona cijepi se na certificiranu podlogu najvišeg selekcijskog ranga, koja ujedno određuje kategoriju proizvedenih inicijalnih cjepova.

5. Provjera (homologacija) i registracija klona

1) Na temelju prijave dobavljača (održivača) provjeru klona izvodi Zavod, ovlašten u skladu sa Zakonom. Pod uvjetom da Zavod obavi stručni nadzor nad provjerom klona, Zavod može dozvoliti dobavljaču (održivaču) da provjeru klona obavi sam u cijelosti ili dijelom.

2) Provjera klona je sastavljena iz poljskog pokusa i laboratorijskih analiza i traje najmanje 2 godine na biljkama starijim od 3 godine. U tu svrhu posadi se najmanje 30 trsova svakog novog klona. Pored klonova koji se ispituju, u pokusu mora biti uključen i standardni klon (najrašireniji klon pojedine sorte) ili sorta (ukoliko postoji sadni materijal iste kategorije). Iznimno, u slučaju da za datu sortu na tržištu nema ni certificiranog sadnog materijala standardnog klona ni sorte, vrijednost pojedinog klona uspoređivat će se sa prosjekom svih klonskih kandidata uključenih u pokus. Za izvedbu sortnih pokusa i laboratorijskih analiza u postupku provjere novog klona bitne su i odredbe propisa, koji uređuju ispitivanje sorti vinove loze u postupku upisa sorti vinove loze u sortnu listu.

3) Pored utvrđivanja morfoloških i fizioloških svojstava sorte radi provjere autentičnosti klona sa sortom od koje potječe u postupku provjere klona provjerava se i njegova upotrebnost

vrijednost te se provedu dvije mikroviniifikacije grožđa, a rezultat se prilaže uz standardni opis klona.

4) Na temelju rezultata provjere Zavod će napraviti ampelografski opis klona i izdati konačnu potvrdu o provjeri klona.«.

Obrazac broj 1 – Obrazac broj 15